

Jan van Erp | Stichting Halt

**Samen werken
aan sportveiligheid**

Halt.

Colofon

Dit e-book is voor gemeenten die werken aan veiligheidsbeleid en sportverenigingen als een serieuze partner zien. Ook richt het e-book zich op sportbestuurders die aan de slag willen met de veiligheid in hun vereniging. De tips helpen om een veilige omgeving te creëren, waarin jong en oud het plezier van de sport ervaren. Met een voorwoord van Jan Dirk van der Zee, directeur amateurvoetbal KNVB.

Halt en de KNVB zetten zich sinds 2013 samen in voor een veilig en sociaal sportklimaat.

Het actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' heeft tot doel om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag aan te pakken. De sportbonden en NOC*NSF voeren dit plan in opdracht van het ministerie van VWS uit. De KNVB, KNHB en NOS*NSF zijn vanuit de sport de trekkers. Concrete activiteiten die voortkomen uit dit actieplan zijn onder meer de training Sport en Gedrag en de Veiligheidsanalyse Sport.

© Halt, april 2016

Auteur: Jan van Erp

Eindredactie: Karin van Breugel

Fotografie: Ed van Rijswijk en KNVB

Met dank aan: Jan Dirk van der Zee

Vormgeving: Lawine visuele communicatie

De jongeren op de foto's zijn modellen.

Voorwoord

De KNVB werkt al vanaf 2013 samen met Halt aan het verbeteren van de veiligheid op de voetbalvelden. Dit doen we mede in het kader van het programma van het ministerie van VWS 'Naar een veiliger sportklimaat'. We merken vaak dat we moeten uitleggen dat Halt niet alleen meer de Halt-straf uitvoert bij jongeren. Soms wordt Halt zelfs gezien als een verlengstuk van de politie.

Wij ervaren Halt als een goede partner die inmiddels veel expertise en een lokaal netwerk heeft opgebouwd over veiligheid op plekken waar jongeren komen. Dit kan de wijk zijn, de school maar uiteraard ook de sportvereniging. We merken ook dat de veiligheid om voetbalvelden eigenlijk beter aangepakt kan worden in samenwerking met bijvoorbeeld gemeente, scholen en wijkorganisaties. Gedragsverandering van jongeren is complex en vereist continue aandacht en actie, ook als de jongeren niet actief zijn op het sportveld.

Ik vind het een goed idee dat Halt door middel van dit e-book inzicht in verschillende aspecten van sportveiligheid geeft. Hiermee laten ze zien dat zij sportverenigingen en gemeenten willen helpen om jongeren met heel veel plezier te laten sporten. Daarnaast benadrukken zij dat veiligheid op velden een kwestie is van lokaal samenwerken. Een visie die ik van harte ondersteun!

Jan Dirk van der Zee

Directeur amateurvoetbal KNVB

Inleiding

Regelmatig bezoek ik sportverenigingen die vragen hebben over veiligheid of het gedrag van leden en hun ouders. Zo was ik onlangs op een bijeenkomst bij een voetbalvereniging in een middelgrote gemeente. De voorzitter bracht het voorbeeld van een lastige puber ter sprake. Trainers en coaches hadden grote moeite met de begeleiding van deze jongen, de voorzitter zou het jammer vinden een lid te verliezen. Een jongerenwerker die aanwezig was, reageerde direct: “Had mij gebeld! Ik ken deze jongen waarschijnlijk. Als hij hier voor problemen zorgt, doet hij dat misschien ook op zijn school en in de buurt.” Na de bijeenkomst is de coach samen met de jongerenwerker het gesprek aangegaan met de moeilijke speler en zijn ouders. Met succes. Dit voorbeeld illustreert treffend de dagelijkse praktijk op veel sportverenigingen: sportverenigingen kampen met dezelfde veiligheidsproblemen als de samenleving waarvan ze deel uitmaken. Toch krijgen de vrijwilligers, die de vereniging met de allerbeste bedoelingen draaiend houden, geen ondersteuning van deskundige, externe partners.

Kort daarna was ik bij een andere vereniging. De voorzitter toonde trots een groot, kleurrijk bord dat op de gevel was geplaatst. Hierop stonden gedragsregels die het bestuur had geformuleerd. Toen ik bij enkele spelers naar dit bord informeerde, wist niemand van

het bestaan af. Dit was te verwachten. Als gedragsregels namelijk tot stand komen zonder leden erbij te betrekken, zal vermoedelijk niemand ernaar gaan leven.

Gemeenten zijn regisseur van het integrale veiligheidsbeleid, maar sportverenigingen worden zelden bij dat beleid betrokken. Wat een gemiste kans! Onder regie van de gemeente en met ondersteuning van externe partners kunnen sportverenigingen een volwaardige maatschappelijke partner worden waar jong en oud in een veilige en sociale omgeving met plezier kunnen sporten. Dat is goed, want sport is belangrijk. Zeker voor jongeren. Door de sport leren ze samenwerken en omgaan met teleurstelling, pijn, verdriet, tegenstanders, gezag, winst en succes. Deze vaardigheden zijn hun hele leven van onschatbare waarde.

Dit e-book geeft inzicht in verschillende aspecten van sportveiligheid. Het biedt concrete handvatten waarmee sportverenigingen en gemeenten samen een veilige sportomgeving voor jong en oud kunnen creëren.

Jan van Erp

Adviseur sport- en schoolveiligheid Halt

Sportveiligheid. Wat is het?

Onder veiligheid verstaan we:

- > een situatie zonder gevaren of risico's,
- > een situatie met gevaren en risico's waarbij maatregelen zijn genomen om de veiligheid te waarborgen.

Voor ieder mens is veiligheid zeer belangrijk. Dat blijkt bijvoorbeeld uit peilingen waarin mensen reageren op maatschappelijke thema's en problemen.

De psycholoog Maslow publiceerde al in 1943 een interessante theorie over veiligheid. Hij stelde dat ieder mens wordt gedreven door het bevredigen van vijf behoeften.

Figuur 1: behoeften piramide van Maslow

Tussen de vijf behoeften die Maslow onderscheidt, is een hiërarchische ordening. Mensen gaan pas een stapje hoger klimmen op de piramide als aan de behoeften eronder is voldaan. Het spreekt voor zich dat de basisbehoeften (eten, drinken, een dak boven je hoofd) voor elk mens het allerbelangrijkste zijn. Maar direct daarop volgt veiligheid. Veiligheid is dus van cruciaal belang. Als een mens geen veiligheid ervaart, zal hij niet in staat zijn vriendschappen aan te gaan en zichzelf te ontplooiën.

Sportveiligheid is om een aantal redenen een bijzondere vorm van veiligheid. De meeste sporten kennen een eigen tuchtsysteem en de veiligheid van de sportvereniging is de eenzijdige verantwoordelijkheid van de vereniging zelf. Je kunt de sportvereniging dus beschouwen als een 'zelfsturend eiland' met eigen regels en afspraken. Het eiland wordt bevolkt door jeugdspelers, seniorspelers, vrijwilligers en ouders. Samen bepalen zij het sociale klimaat en de cultuur van de vereniging.

Veiligheid op een sportvereniging is echter in zekere zin ook hetzelfde als veiligheid in de rest van de maatschappij. Op de vereniging komen alle bevolkingsgroepen wekelijks samen om te sporten: jong en oud, hoog en laag opgeleid, arm en rijk, allochtoon en autochtoon, crimineel en niet crimineel, en ga zo maar door. De sportvereniging is eigenlijk een minimaatschappij. Alle kenmerken, ontwikkelingen en bedreigingen die we in de maatschappij zien, zien we ook op de sportvereniging. De leden en vrijwilligers hebben hier niet altijd een antwoord op. In het volgende hoofdstuk werken we de maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen verder uit.

(Maatschappelijke) ontwikkelingen

Het onderstaande figuur toont een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die ook op de sportvereniging waarneembaar zijn. Ze hebben invloed op de veiligheid en leefbaarheid in en rond de vereniging of kunnen deze zelfs bedreigen.

Figuur 2: relevante maatschappelijke ontwikkelingen

We werken een aantal maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen verder uit.

Mix van verschillende culturen en religies

De meeste culturen en religies delen veelal dezelfde waarden. De manier waarop deze waarden geuit worden (de normen) kunnen echter sterk verschillen. Dit kan voor veel onbegrip zorgen. Een voorbeeld om dit te illustreren: een islamitische jongen kijkt de scheidsrechter uit respect niet aan, een westerse jongen kijkt de scheidsrechter juist wel aan. Hoe reageert de scheidsrechter als Mohammed hem niet aankijkt bij het aanspreken?

Afnemende betrokkenheid

Door de toenemende agressie hebben steeds minder mensen zin om zich als vrijwilliger in te zetten voor de vereniging, bijvoorbeeld als scheidsrechter of coach. Dit kan ernstige gevolgen hebben, verenigingen draaien immers op vrijwilligers. Vaak zien we dat een klein groepje vrijwilligers steeds meer doet. Dat kan voor frustratie zorgen bij de overgebleven vrijwilligers ('Wij moeten ook altijd alles doen!' of 'Het zijn ook altijd dezelfde!'). Maar de kans is ook reëel dat de leden die geen actieve rol hebben zich minder betrokken voelen bij de vereniging. Hoe moeten mensen elkaar aanspreken op ongewenst gedrag als men zich niet met elkaar verbonden voelt?

Dalend respect voor de medemens en gezagsdragers

De treinconductor, de wijkagent, de leraar, de ambulancebroeder en de scheidsrechter hebben er allemaal mee te maken: een groeiende verbale of zelfs fysieke agressie en het verdwijnen van respect voor mensen met een publieke en vaak ook gezaghebbende taak. Wie wil nog scheidsrechter worden als je na ieder besluit wordt uitgelachen of uitgescholden?

Beperkte sociale controle

We vinden het steeds lastiger om elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag. Wie spreekt de verbaal agressieve ouder aan die de jeugdscheidsrechter uitscheldt? Welke ouder durft dat? En wat gebeurt er dan? Wordt het aanspreken geaccepteerd of escaleert de situatie?

Rol van ouders

Binnen de vereniging zijn veel positief ingestelde ouders. Er zijn echter ook ouders die een negatieve rol spelen. Dat wordt pijnlijk duidelijk in gesprekken met spelers, vrijwilligers en ouders. Jeugdspelers geven aan dat ouders verantwoordelijk zijn voor de meeste spanningen en conflicten in het veld. Ze gedragen zich respectloos richting de arbitrage en/of de tegenstander, bemoeien zich met de tactiek of het wisselen van spelers, ze vloeken, schelden, intimideren, dreigen en bedreigen. In het ergste geval worden ze fysiek agressief. Het negatieve oordeel over een deel van de ouders is zorgwekkend. Zij zijn immers de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kind. Ouders horen een positieve voorbeeldrol te vervullen. Met negatief gedrag geven ze hun kind impliciet een vrijbrief om zich ook te misdragen.

Individualisering: 'ik' in plaats van 'wij'

Een vereniging is van origine een vorm van 'wij', maar groeit steeds meer toe naar een verzameling van 'ikken'. Weten al die individuen nog wel wat hun gezamenlijke doel is? En weten zij waar de vereniging als minimaatschappij voor staat en wat hun bijdrage daaraan is?

Toename kinderen met bijzonder gedrag

We zien een toenemend aantal kinderen met een stoornis of een andere vorm van bijzonder gedrag. Bijvoorbeeld kinderen met autisme of ADHD. Deze kinderen hebben specifieke begeleiding nodig. Op school voorzien pedagogisch en didactisch opgeleide professionals hierin. Op de sportvereniging is de begeleiding echter in handen van goed bedoelende vrijwilligers.

Door onbegrip, verharding en het ontbreken van de juiste begeleiding kunnen deze kinderen voor de sport verloren gaan. Dat kan ingrijpende gevolgen hebben voor de betreffende kinderen en medesporters.

Sportveiligheid. De huidige situatie.

De meeste verenigingen beseffen dat er iets moet gebeuren. Waar mogelijk investeren ze in de veiligheid van de vereniging. Een groot deel van de verenigingen heeft hier echter geen tijd of mensen voor. Ze zijn al blij als ze hun kerntaak kunnen uitvoeren: organiseren van de sportuitoefening door leden en bieden van sportieve begeleiding. Hun focus ligt veelal op praktische vragen: zijn er voldoende scheidsrechters, zijn de velden en kleedkamers beschikbaar, is het vervoer geregeld, enzovoort. Bij de meeste verenigingen is er pas aandacht voor veiligheid als al die praktische zaken geregeld zijn.

Veelvoorkomende acties

We noemen een aantal voorbeelden van acties van sportverenigingen die bedoeld zijn om het sociale klimaat en de veiligheid te bevorderen.

Publicatie gedragsregels

Het bestuur publiceert gedragsregels, bijvoorbeeld op borden, posters en website. Denk aan 'Deze vereniging vindt respect en sportiviteit belangrijk'.

Er zijn verschillende redenen waarom dit nauwelijks effect heeft. Om te beginnen komen de regels dikwijls niet voort uit de eigen populatie; ze worden overgenomen van internet of een andere vereniging. Daarnaast worden de regels niet 'levend' gemaakt binnen de vereniging. Voor de publicatie van de regels heeft niemand aandacht, laat staan dat men nadenkt over de inhoud. Het naleven van gedragsregels werkt veel beter wanneer deze zijn bedacht door leden, vrijwilligers en ouders.

Commissie sportiviteit en respect

Sommige besturen roepen een commissie sportiviteit en respect in het leven. Hierin zitten bijvoorbeeld bestuursleden of andere vrijwilligers. Helaas worden de verantwoordelijkheden, verwachtingen en taken van deze commissie vaak onvoldoende beschreven, zodat de commissie acteert als een stuurloos schip. Voordat een vereniging zo'n commissie instelt, horen het doel en de taken van de commissie helder te zijn omschreven.

Vertrouwenscontactpersoon

Leden die last hebben van pesten, seksuele intimidatie, discriminatie of agressie kunnen bij een vertrouwenscontactpersoon terecht. Door gebrekkige interne communicatie wordt deze persoon in de praktijk echter nauwelijks gezocht en gevonden. Voor het juist afhandelen (en voorkomen) van incidenten is het van groot belang dat leden van een vereniging goed weten bij wie ze terecht kunnen.

Waarom werkt het niet?

De genoemde acties worden met de juiste intenties en veel energie opgepakt, maar helaas hebben ze vaak niet het gewenste resultaat. Hiervoor zijn twee belangrijke redenen.

In de eerste plaats zijn maatregelen gedoemd te mislukken als leden niet betrokken worden bij de totstandkoming ervan en als er geen draagvlak is. De werkelijke en ervaren veiligheid kan dan zelfs verder afnemen.

Daarnaast wordt er geen verbinding gelegd met de expertise en vaardigheden die in de omringende maatschappij aanwezig zijn. Op allerlei plekken in de samenleving worden kinderen en jongeren in hun ontwikkeling begeleid door professionals. Denk aan leraren, jongerenwerkers, jeugdagente en maatschappelijk werkers. Hoe specifieker de behoeften van het kind, hoe specialistischer de professional is opgeleid. Het is opmerkelijk dat we de vrijwilligers die kinderen/jongeren binnen sportverenigingen begeleiden eigenlijk in de kou laten staan. Zij willen zich graag inzetten voor de kinderen, maar missen op onderdelen de bagage die daarvoor nodig is.

Sportveiligheid. Effectieve acties.

Een veilig sportklimaat creëer je niet alleen, maar dat doe je samen. Niet alleen met spelers, vrijwilligers en ouders maar óók met externe instellingen en organisaties. Het is van groot belang dat er verbinding wordt gezocht met deskundige partners buiten de vereniging. Door gebruik te maken van hun expertise en vaardigheden kan het sportklimaat worden verbeterd. Door de samenwerking met externen wordt de maatschappelijke betekenis van de sportvereniging duidelijker. Dat is een positief neveneffect.

GEDRAGSNORMEN:

- Breng lege glazen en kopjes terug naar de bar.
- Gooi afval in de daarvoor bestemde vuilnisbakken.
- Het is niet toegestaan gekochte drank en/of etenswaren in de zaal te gebruiken.
- Honden dienen te zijn aangelijnd.
- Kaarten, of het spelen van andere spellen, om geld is niet toegestaan.
- Het met voetbalschoenen betreden van de kantine en bovenetage is niet toegestaan.
- Het bestuur kan niet aansprakelijk gesteld worden bij diefstal.

ALCOHOLBELEID:

- Aan personen onder de 18 jaar wordt geen alcohol verkocht.
- Het is niet toegestaan zelf meegebrachte alcoholhoudende drank in de kantine, kleedkamers of elders op het terrein te gebruiken.
- Het is niet toegestaan in de kantine gekochte koffie in kopjes of consumpties in glazen elders (bijv. in de kleedkamers) te gebruiken anders dan in de kantine of op het terras.
- Personen die agressie of ander normafwijkend gedrag vertonen worden door de dienstdoende leidinggevende of barvrijwilliger uit de kantine verwijderd.

‘Verbinding’ is dus echt het toverwoord, zowel intern als buiten de vereniging. We noemen een aantal voorbeelden van verbindende acties die een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid.

Levend sociaal kapitaal

Laat spelers, vrijwilligers en ouders nadenken over de waarde en waarden van de vereniging en over het gewenste gedrag. Schrijf dit met elkaar op en leg op die manier het sociale kapitaal van de vereniging vast. De kans dat alle betrokkenen zich verbonden voelen met deze regels en afspraken is erg groot.

Op eenzelfde manier kunnen betrokkenen meedenken over beloningen en sancties die verband houden met de regels en afspraken en over de manier waarop men elkaar aanspreekt. Zo ontstaat een gedragen en verenigings eigen sanctie- en beloningsbeleid.

Door op deze manier draagvlak te creëren, gaan de regels en afspraken niet alleen leven, maar blijven ze ook levend.

Het recht op nadenken en herstellen van fouten

Als iemand zich niet aan de afgesproken regels houdt, kan de vereniging deze persoon met recht bestraffen. De speler kan een boete krijgen of voor (on)bepaalde tijd worden uitgesloten. In beide gevallen hoeft de speler niet na te denken. Hij betaalt de boete of zit de schorsing uit. Daarna gaat hij verder met de sport of verlaat in het ergste geval de vereniging.

Het kan echter ook anders, als de vereniging de speler laat nadenken over de redenen van zijn ongewenste gedrag. Als dat gebeurt, is de kans groot dat deze speler er iets van leert. Wanneer een speler inzicht krijgt in zijn boosheid en leert nieuw gedrag te tonen in plaats van eerder geuite agressie. Als de speler vervolgens ook nog zijn fout mag herstellen, bijvoorbeeld fluiten bij een jeugdwedstrijd, is een verantwoorde doorstart op de vereniging mogelijk.

Groepsdynamiek binnen en buiten de sport

Soms zijn er teams die wekelijks voor incidenten zorgen. De vereniging kan dan besluiten het team te royeren; het team gaat ten onder aan het gedrag van enkele 'korte lontjes'. Soms meldt zo'n team zich aan bij een andere vereniging, soms verdwijnt het helemaal uit beeld op straat.

Ook dit kan anders, als het team mag profiteren van een groeps-training die zich richt op sociale vaardigheden of de reductie van agressie. Door deze training leren individuele spelers hoe ze zichzelf kunnen beheersen en hoe ze elkaar kunnen begeleiden in het goed laten verlopen van een wedstrijd. De jongeren leren dat zij verantwoordelijk zijn voor hun eigen gedrag en voor het gedrag van de groep. Dit inzicht blijft niet beperkt tot hun team. Het heeft ook impact op andere groepen waarvan de jongeren deel uitmaken. Wat ze tijdens deze training leren, nemen ze mee in hun leven. Daar profiteert ook de maatschappij van.

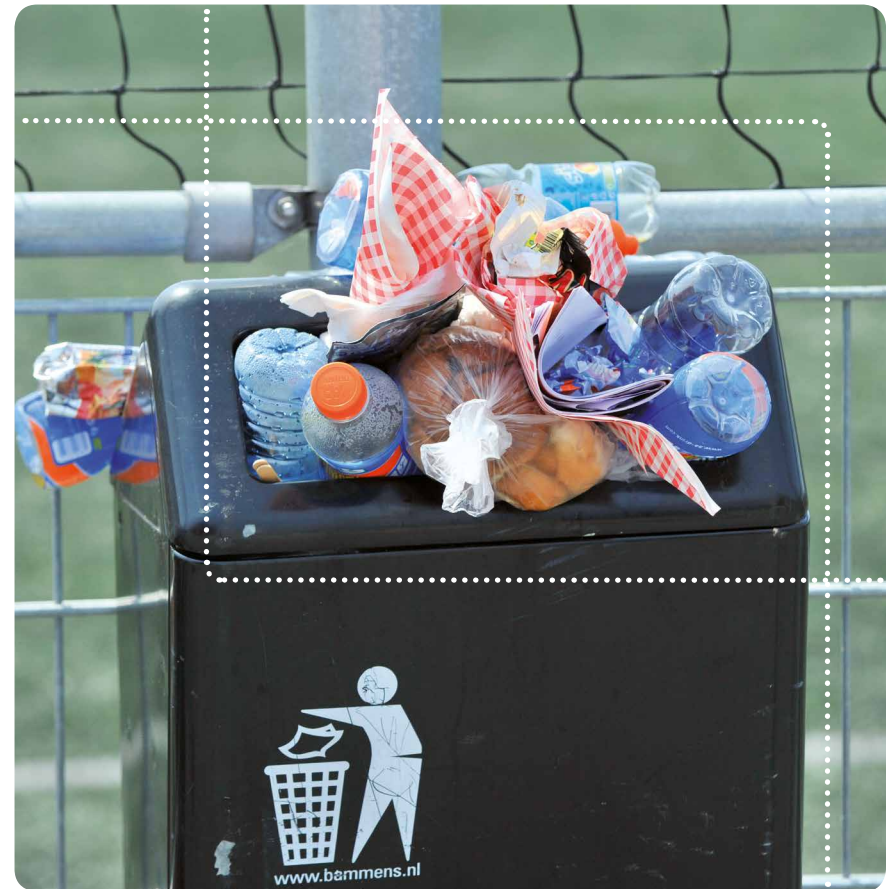
Het protocol

Sommige verenigingen hebben een chronisch pestprobleem en weten niet hoe ze dat zelf kunnen aanpakken. De impact op het sociale klimaat en het veiligheidsgevoel is enorm. Jeugdspelers verlaten de vereniging vaak in sneltreinvaart.

Scholen in de buurt zijn vaak bereid om het schoolse pestprotocol samen met de vereniging te vertalen naar een variant die bruikbaar is voor de sport. De vereniging is vanaf dan handelingsbekwaam. Door verantwoord en pedagogisch te handelen slaagt de vereniging erin om spelers te behouden voor de sport.

Van de straat

Veroorzaakt een jeugdgroep overlast in het winkelcentrum en op de sportaccommodatie? Laten zij overal rommel achter of plegen ze kleine vernielingen? De voorzitter van de sportvereniging kan samen met de buurtsportcoach of jongerenwerker het gesprek aangaan met deze groep. Dat is een interessante uitdaging, met verrassende en positieve gevolgen. Bijvoorbeeld dat de groep in eerste instantie onder begeleiding van de buurtsportcoach twee uur per week komt sporten bij de vereniging en uiteindelijk lid wordt.

De sociale kaart

Soms maakt een vereniging zich zorgen over een jeugdspeler. Bijvoorbeeld omdat het kind iedere zaterdag de hele dag aan zijn lot wordt overgelaten en regelmatig blauwe plekken heeft. Voor kinderen zou het geweldig zijn als de vereniging bekend is met de sociale kaart in de wijk of de gemeente. Het inschakelen van adequate hulp kan bijdragen aan een veilige situatie voor het kind.

Inclusief sporten

Soms kan een speler met een gedragsstoornis voor flinke spanningen en conflicten zorgen tijdens de trainingen en wedstrijden. Als dat vaak gebeurt, is de kans erg groot dat deze speler of de vereniging het opgeeft. Vereniging en speler gaan dan uit elkaar.

De trainer/coach zou veel baat hebben bij tips en adviezen van een professional met een pedagogische achtergrond, bijvoorbeeld de leraar van de speler. Hierdoor kan meer begrip en een betere interactie ontstaan en blijft samen sporten mogelijk. Deze uitwisseling van kennis in een sportieve setting is leerzaam en gezond voor alle betrokkenen.

Figuur 3: voorbeelden van verbindende activiteiten

Verbinding op verschillende niveaus

Door het leggen van interne en externe verbindingen kan de vereniging flinke stappen zetten, zo laten ook de eerder genoemde voorbeelden zien. Bij verbinding maken gaat het om een continu proces van bespreken, uitspreken, afspreken en aanspreken.

Op teamniveau kun je veiligheid met elkaar bespreken in een startbijeenkomst aan het begin van het seizoen. Jeugdspelers, coach, trainer en ouders bespreken op welke manier ouders het komende seizoen gaan supporteren. Als iemand zich vervolgens niet houdt aan de afspraken die daarover worden gemaakt, is het eenvoudig elkaar daarop aan te spreken.

Op verenigingsniveau kun je veiligheid met elkaar bespreken en afspraken maken over bijvoorbeeld gewenst en ongewenst gedrag. Als je met elkaar afspraken maakt, is het makkelijker om elkaar aan te spreken op overtredingen van deze afspraken (lees: ongewenst gedrag).

Op lokaal of wijkniveau kunnen betrokken partijen bespreken wat de spreekwoordelijke stip op de horizon is wat betreft het sociale veiligheidsklimaat in een bepaalde wijk én in de aanwezige sportverenigingen. Als de ambitie duidelijk is, kunnen betrokkenen met elkaar afspraken maken hoe het doel bereikt kan worden. Rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen worden daarbij expliciet benoemd. Dit alles kan worden vastgelegd in een veiligheidsplan.

De gemeente als regisseur van integraal veiligheidsbeleid

We kunnen niet alleen van verenigingen verwachten dat zij initiatief tonen en acties ondernemen. Ook de externe partners en de gemeente moeten hun rol pakken. Vrijwilligers van verenigingen kunnen het niet alleen en moeten dat ook niet willen.

De gemeente is regisseur van het integrale veiligheidsbeleid. Sportverenigingen kunnen voor gemeenten een zeer waardevolle partner zijn. Gemeenten bereiken dat door:

- sportverenigingen een plaats te geven in het gemeentelijke beleid. Bijvoorbeeld in het veiligheidsbeleid, maar ook in het maatschappelijke beleid en ander beleid binnen het sociaal domein.
- sportverenigingen uit te nodigen voor relevante overlegstructuren.
- signalen en zorgen van een sportvereniging te verbinden aan de specifieke expertise van een lokale partner.

Iedereen profiteert ervan als verenigingen daadwerkelijk een volwaardige partner zijn. Dan is de sportvereniging namelijk:

- een plek waar iedereen in een veilig en sociaal klimaat kan sporten.
- een plaats waar signalen vroegtijdig worden waargenomen en opgevolgd. De vereniging weet namelijk welke partner zij kan benaderen met een bepaald type signaal.
- een medeopvoeder geworden. De vereniging leert niet alleen de sportvaardigheid aan, maar voelt zich ook verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de sociale vaardigheden van sporters.
- een open vereniging geworden. Open voor alle leeftijden, alle culturen, jongeren met bijzonder gedrag, ontsprende jongeren, et cetera. Met de expertise en vaardigheid van de lokale partners kan de vereniging adequaat anticiperen op deze nieuwe groepen.
- een ontmoetingsplek geworden die de diversiteit van de wijk reflecteert. Op de vereniging ontmoet men elkaar voor een gezamenlijke activiteit. Dat hoeft niet per se de sportbeoefening te zijn. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om een potje kaarten, een wedstrijd van de selectie op tv, een cursus 'Nederlands als tweede taal', een workshop gezond en veilig koken of een sportstimuleringsprogramma voor de wijk.

We hopen dat de suggesties en tips in dit e-book behulpzaam zijn om de handen in elkaar te slaan en met alle betrokkenen een veilig en sociaal sportklimaat te scheppen.

Wilt u meer weten over sportveiligheid? Of weten wat Halt voor uw vereniging(en) kan betekenen? Neem dan contact op met:

.....
Rik Quint

Programmamanager sport- en schoolveiligheid

r.quint@halt.nl

06 22 69 85 40

Over de auteur

‘Sportverenigingen kampen met dezelfde veiligheidsproblemen als de samenleving waarvan ze deel uitmaken. Toch krijgen de vrijwilligers, die de vereniging met de allerbeste bedoelingen draaiend houden, geen ondersteuning van deskundige, externe partners. Gemeenten zijn regisseur van het integrale veiligheidsbeleid, maar sportverenigingen worden zelden bij dat beleid betrokken. Wat een gemiste kans!’

Jan van Erp (1970) is opgeleid als leerkracht, interactiecoach en gedragsspecialist. Jarenlang werkte hij in het basisonderwijs, als leerkracht, intern begeleider en adjunct-directeur. Sinds 2007 werkt Van Erp bij Halt en zet zich daar voornamelijk in voor het

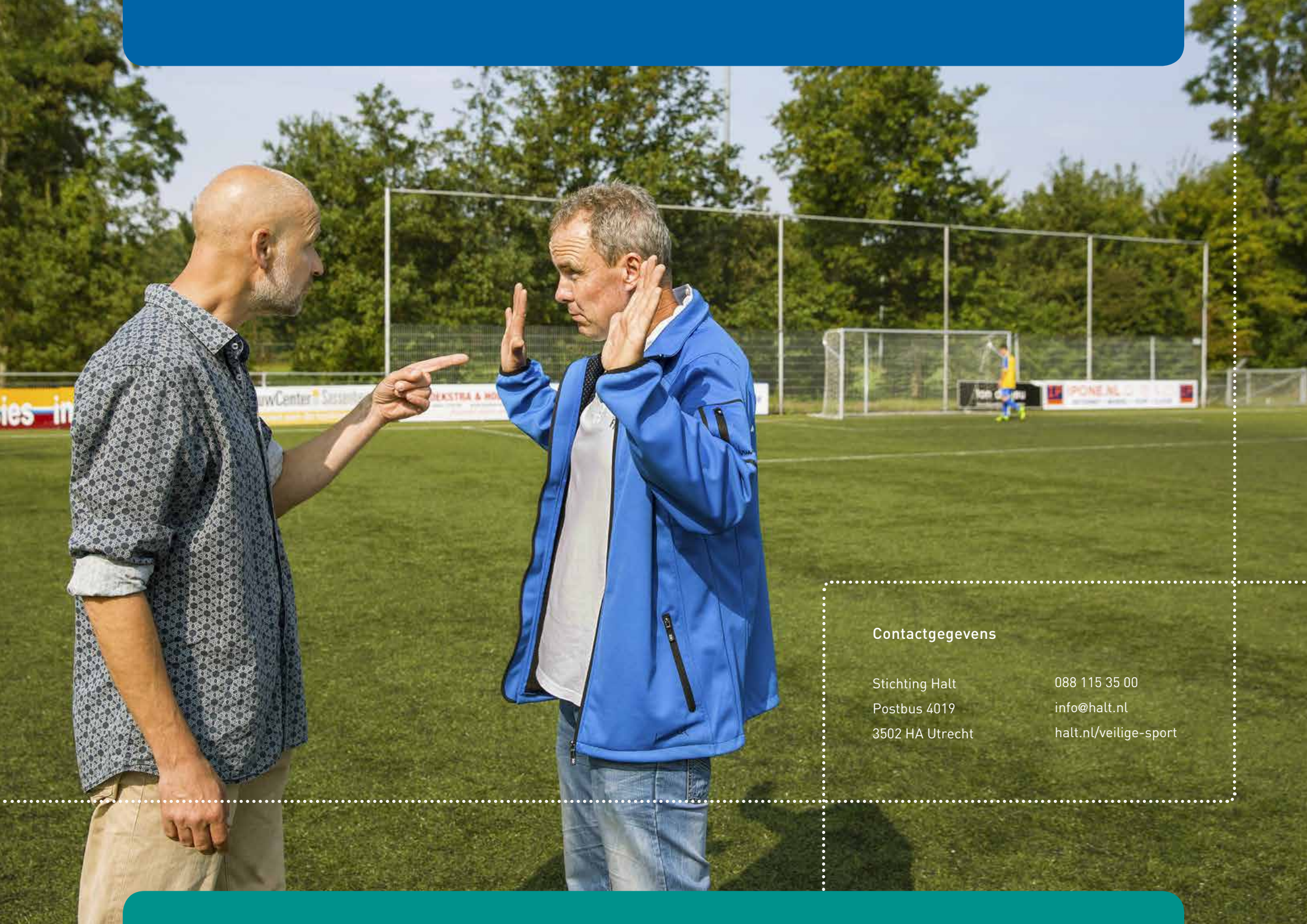
thema sportveiligheid. Hij is overtuigd van de meerwaarde van ‘samen sporten’ voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot sociaal vaardige en zelfstandige volwassenen. Van Erp ontwikkelde succesvolle projecten bij Halt, zoals de Sportveiligheidsanalyse.

Jan van Erp

Adviseur sport- en schoolveiligheid

j.van.erp@halt.nl

06 11 95 79 60

Contactgegevens

Stichting Halt
Postbus 4019
3502 HA Utrecht

088 115 35 00
info@halt.nl
halt.nl/veilige-sport